

Megjelenik hetenkint háromszor u. n. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10 frt. o. 6.
Félévre	5 " 50 kr.
Évnyegyedre	3 " "
Egy órára	1 " "

Szerkesztői szállás:

belső áránál 131. sz. n.

Kiadó hivatal:

Középczka Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasenstein és Voglornál (Neuer Markt 11 szám.)

Posten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyitottéri cikkek

sora után 20 kr. előleg befizetés mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeljük.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY“

1870-ki XV-dik évfolyamára.

A hirlapbélyeg eltörlése folytán lapunk árát leszállítottuk, mindamelett legéberebb figyelmet fordítottunk szellemi beltartalmának gyarapítására.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre	10 frt. o. 6.
Félévre	5 " 50 kr.
Évnyegyedre	3 " "
Egy órára	1 " "

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, méltóztatassanak becses megrendelésüket mielőbb megtenni.

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középczka könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szátküldésről gondoskodva van.

Az előfizetési pénzek beküldésénél postautalványt kérünk használni, mely jutányosabb a levélben való pénzbeküldésnél.

A deákpárti politika tehetlenségének egyik bizonyítéka.

(—) Alighogy a zánkány-zágrábi vasút közlekedése megkezdődött, január 10-én a hatvan-miskolci vonal is átadtatott a közforgalomnak, mi által Miskolc mintegy elővárosává lett Budapestnek. Az egyetemnek szervezéséről szóló törvényjavaslatok egyik lépésű szellemi haladásunkra: a vasúti vonalak egymást erő befeljezése a felől tanuskodik, hogy anyagi felvirágzásunkra is van erőnk és tehetségünk. Ép erre vonatkozólag mondá a közlekedési miniszter a Miskolc város által adott esztakomán, hogy: „a nemzetnek meggyőződésébe ment át annak tudata, hogy léteinek, alkotmányos szabadságának, boldogabb jövőjének egyik biztosítékát, anyagi felvirágzásában, hatalmában is kell keresnie.“ A miniszter beszéde további rendjén azt is érinté, hogy Miskolc „egy sok felé ágazó hálózatnak csomópontja lesz“ s ezt mint olyant üdvözlé, mely „mindnyájunkat oly ezélok utáni törekvésben egyesít, melyeknek eredményeit változó politikai esélyek, nem kockáztathatják.“ Végül utalt gróf Mikó, leirhatlan lelkesedéssel fogadtott beszédében arra, hogy a „politikai viszonyok tisztázása ébreszté a mostani tevékenységet: bonyodalmak azt ismét elnyomták, elfojtának“ ezért poharat emelvé igy zárta be szövegét: „éljen és erősödjék végnélkül a trón és nemzet közötti egyetértés!“

A vonatot mindenfelé kitérő lelkesedéssel üdvözlé a nép, mintegy diadalát látván e megnyitásban a nemzet önrendelkezési politikájának, a szellemi és anyagi haladást, a cultura terjesztését, az ipar és kereskedelem fölvirágzását előmozdító szabad tevékenységnek. Ezt fejezte ki Borsod első alispánja, Bay Bertalan, beszéde végén, midőn Isten áldását kérte a kormány minden lépésére; erről tanuskodtak a koszoruk, melyekkel gróf Mikót, majd Lónyayt is a szó teljes értelmében elborították a derék miskolcziak; ez érzelmenek adott hangot Farkas K. midőn fölemlité, hogy már most a miskolcziak is megmutathatják családjaiknak „ama helyet, hol annyi századok nélkülözései után, napjainkban már a magyar koronás király és királyné föltek arcaikkal, népboldogító tekintetekkel oly gyakran találkozhattak.“ A lakománál éltetvén gr. Mikó az Uralkodó párt, s Farkas K. a minisztereket és országgyűlést, Vay Béla Deák Ferenczre emelte poharát; mire a szélbal német B. is odakiáltta a szónoknak: „mi is tiszteljük Deák Ferenczet“, mit Lónyay igy egészített ki: „nagy is ő, és nagy az ő műve.“ Még találobban fejezte ki ezt az estvéri banquetten Lévy József remek szónoklatában: „A szabadság, ugy mond — oly esodacérvöl bir, hogy teremteni tud a semmiből, s életre költi az elhalványult öröket. A magyar alkotmányos szabadság egy szép vívmányaként üdvözöltük a hatvan-miskolczi vonal megnyitását, kezességül annak, hogy azon politika, melyet Magyarország kormánya s az országgyűlés többisége képvisel, megegyezhetatlannal a süker politikája.“

Ilyen lenne tehát azon politika, melyet egy némely nagy férfi „tehetlen“ nek nevez, de egész országrész népe, értelmisége üdvösnek és tevékenynek ismer fel és lelkesülten üdvözlö.

Miért nem haladhatunk gyorsabban?

¶ Élt Chinában, Kr. sz. e. 550 évvel, egy császári házból származott nagy bölcsész, ki több mint 3000 tanítványt gyűjtött maga körül, s oly tanrendszert követett, csaknem harmadfél ezredév előtt, melyet ma is bátran beilleszthetnénk a pesti egyetem reformjába, s haszonnal alkalmazhatnánk a kolozsvári egyetem felállításánál. A chinai bölcs négy osztályban oktató tanítványait. Az első osztálybeliek igyekeztek erényes életet folytatni, a lelket művelni, a szívet nemesíteni. A másodikba tartozó tanítványok nemcsak az ékeesszólást tanulták, de azon nemes erényeket is gyakorolták, melyek az embert nemesebb lényvé teszik. A harmadik osztályban a politikát tanították; a negyedikben a módot adták elő, hogyan lehet legnagyobb sikerrel hirdetni és terjeszteni a nemes erkölcsöket meggyökereztető elveket.

A tudomány szakfériá mosolyogni fog ez eszményinek látszó tanrendszer felett; hisz még szó sincs abban a tudományos karokról, a szaktudományok tanszékeiről, a tanítás- és tanulás szabadságáról: szóval, egy bizonyos kiképzési célú folyton szemmel tartó, szellemi munkafelosztásról, pedig ez a haladás életföltétele. Hanem a bölcsék is más véleményre térnek, ha megfontolják, hogy Confutsee — mert övé vala a fennérintett tanrendszer — tanításainak célja vala: oszlatni a lelki homályt, javítani az embert, gyériteni a szív botlásait, terjeszteni az igazságszeretetet, ezért szólott igy tanítványaihoz:

„mérésékd magad; szenvedélyeiden uralkodjék az értelem, ne tégy semmit, mit ez helybe nem hagy.“

Hányan térnek el nálunk ma e fölséges tantól! Confutsee harmadfél ezredév előtt hirdeté azt és pedig nem mint újat, mert azt mondá, hogy ez elveket előtte másfél ezred évvel élti ők műveiből tanulta.

Azok, a szerintünk: ezer évek előtti civilizációjukban megcsontosult chinaiak, e legősibb maradóik, minden városaikban tanodák emeltek ama dicő tanok hirdetőjének, s ezek homlokzatán aranybetűkkel olvashatók e feliratok: „a nagy mesternek“, „a legjobb tanárnak“, „a császárok és királyok mesterének“, „a tudományok királyának“ stb. stb. A lovon és palankinban járók leszálnak és gyalog mennek el e tanodák előtt, hogy Confutsee emléke iránti tiszteletüket tanusithassák, kinek ivadékaik maig született mandarinok és semmi adót nem fizetnek a császárnak.

Nemde, t. olvasó! szép példája az ósdiságnak, midőn valakit annyi század mulva is igy tisztelnek, azért, mert az őnméréséket elvét hirdeté, s nem a szenvedély, de az értelem kezébe illőnek vallá a kormányपालकत.

De hisz nekünk okulás végett nem kell Chinába mennünk, vagy Confuciusra hivatkoznunk; hisz, fájdalom! talál reánk a közmondás: maga kárán tanul a magyar! És még sem mindenik tanul, avagy legalább nem okul!! Ott van hazánk ezer éves történelme, minden lapján nem egy memento; amott a szomszédban dült el a nép, mely számomb volt és ma is számosabb, mint a magyar; e nép áldozatkész és vitéz vala mint őseink, de szintoly türelmetlen és pártoskodó mint a magyar: — elbukott és veszte még sem tanított meg minket az összeszetartásra, bár már is körül jár az ordító oroszulás és keresi, a kit felfalhasson.

Midőn a veszély már fejünk felett van, egygyek vagyunk; de ha mosolygó eget látunk, egymás hajába kapunk, ajtót mutatunk a higgadt önméréséletnek, s oda dobjuk a gyeplőt a szenvedély kezébe. Honnan e sőtét gondolatok? kérhdhet t. olvasó?! A „Hon“ ez évi 7-dik számának „Politikai helyzetünk erkölcsi hatása“ című főcikké támasztá bennem azokat.

A „Hon“ (Sz.) jegyü vezércikkirőja

beszél a társadalmi és erkölcsi élet süllyedéséről; igen azokról, kik „mindent kicsinyes pártérdekek szemüvegén át tekintenek — ek — — — — — s „a nélkül, hogy a dolgok lélektani indokait keresnék, mala fide reá kenik ellenfeleikre.“ (Sz.) úr szerint, egész társas életünk zilált s „egyetlen szépirodalmi társulatunkba is politikai viszály magvát kezdik némelelyek hintegetni“ — — — — —

Ily szomorú képpel szemben helyesen cselekvék a „Hon“ vezércikkirőja, midőn azt keresi: „mi mindennek az oka?“ Csakhogy aligha felfalálta a valódi okot, midőn igy szól: nem a politikai elvek, hanem a politikai tulzások, s ezek által az erkölcsi értelem megingatása.

Nézetem szerint (Sz.) úr csak ugy homályosan látja az elmégesedett politikai küzdelem indokait, fürögőit; igen erős szemüvegén át vizsgálta azokat, ezért állanak elébe a tárgyak oly ködösen, s a sugártörés közvetlen közelség e még az agyra is szédítőleg hatott.

Innen van, hogy (Sz.) állítása szerint a kiegyezés létrejöttkor „még a legvérmesebb ábrándozó is meghajolt a józanul szóló „többet nem lehet“ előtt.“ Ha ez igy történt volna, hol állanánk ma?! Bizonynal nem ott, a hol állunk!

Ha igaz, hogy az ábrándozók is megnyugodtak volt, ugyan miért kellett a bal-közép egyik vezérének a társadalmi rend felforgatásával vádolni a szélbaloskodókat? Miután ezt ama „államférfi“ akkor szükségesnek látta, s ebbeli felszólalása a többség részéről is méltányoltatott; ez azt bizonyítja, hogy volt az országban párt, mely „a társadalmi rend felforgatására“ törekvé; és ha (Sz.) úr átfáradna a Királyhágon, talána itt ma is olyan pártot, mely ezer éves tulajdon- és jogbitorlásról hebeg, tehát céljai érintik a társadalmi rendet is.

Hogyan folyt a politikai küzdelem 1848 előtt a pártok közt, némileg mi is tudjuk, láttuk és olvastuk. A vezérek akkor óriások voltak, kik az éles fegyverrel is biztos kézzel osztottak gyenge karczólást, vagy halálos sebet; de e vezérek legnagyobb hevűkben sem tértek le egészen az elvharcz teréről, s a mit maguk hibáztak, utóbb helyreüdtették; és a mi a legfőbb, hadaikat soha sem hagyták fejtellenül dulakodó tömeggé gombolyodni. Hanem akkoron a cél-talan vagdalkozásra nem adtak ám a vezérek példát, mint ezt balról ma annyiszor cselekszik; ezért és ennek nyomán lép elő ama oldalról nem egy törpe legény és sárral próbálja dobálni azt is, ki előtt az egész ország meghajolt. Ez a küzdelem ingatta meg az erkölcsi értelem; a politikai tulzásokot pedig az szülte, hogy maguk az ellenzéki pártvezérek is oly elveket irtak zászlójukra, melyeket egykor, a szél-balén látva, maguk elítéltek volt, de csillogó voltuktól elbájovalva, utóbb oda himeztették a magukéra is. Ezek a sallangok hatottak is itt-ott a tömegre; végre azonban a vezérek is elhitték azt, mit előbb csak másokkal akartak elhitetni: — szóval, a csillogó, de jelenben nem e világból való eszmék politikai tulzókká tették azokat is, kik az ábrándozást egyelőre csak altató mákonynak látszottak felhasználni.

Az ujonnan összeült parlamentben 2/3-ad többség szót a mellett, hogy a nemzet a kiegyezés művét helyesli; csaknem az összes journalistica sürgeté a gyors haladást a reformok terén.

És mi történt? Talán haladunk gőzerővel?! Oh nem! Azok, kiknek a reformszekerét kellene gyorsabban előre tolni, belekapaszkodtak a kerekek valamennyi külőibe, csakhogy igy szólhassanak a bámész-kodók seregéhez:

látjátok! ezen az úton nem haladhatunk!

Nem azok ellen kell vala arczot fordítani az ellenzéknek, kik (Sz.) úr állítása szerint „azt mondák, hogy többet nem is kell, hogy veszélyes lenne többet akarni, remélni“; mert valamirevaló vezér nem zavartatja magát hadműködésében, ha egy árva szakasz lovas kerül oldalába. Azok ellen sem kell vala az ellenzéknek harcztot indítani, kik „a multat“ nem törték össze, csak

megvilágították, hogy a jelenbeli összehasonlításnál láthassuk ez utóbbi előnyeiket, és megérthessük azt, hogy ha I. Lajos és Hollós Mátyás nagy királyaink korában elsőrangú hatalom lehetünk is, nemcsak a hatalmi állás, de az ország és népesség irányánál fogva is: — ma, a 30-40 millió államok közepette csak szövetségben érdhetjük meg állami függetlenségünket, és nem játszhatunk nagyhatalmat, miután véletlenül a 6000 mérföldön lakó 15 millió élek nem mind magyar. A kik másokat erre figyelmeztettek, nem törték össze a nemzet dicső multjának nagyságát, csak arra találtak, hogy Mohácsos is az elbizakottság és pártoskodás vezetett el.

Nem volt tehát oka, a magát kormányépesnek tartó ellenzéknek arra, hogy a múlt dicsőségének letűntén siránkozó szél-alokkal ugyanegy taktikát kövessen; hanem az adott alapon — melynél jobbat javasolni sem tudott — segitene kellett volna a többséget a jövő fényes, de főleg zilárd épületének felépítése körül folytatott munkájában. Az ellenzék eddigelőpen az ellenzéköt tette. Folyvást az alapokat igyekvék aláásni, hangoztatván ama „botó jelszavakat, melyeket, míg Madarászék usználtak, a társadalmi rend ellen intézteknek mondá maga Tisza K. Mindent rosszak találtak, gyanusítottak, a többség igenére indig nem-mel válaszoltak, s igy következt be az, hogy a reformkérdések szüvegére hozatala nem „olvasztólag“, e „szakítólag“ hatott pártjainkra, igy nem „virulhatott fel az ország haladásának termőfája.“

Igy állván a dolgok, (Sz.) úr emlegetti: a „legszentebb törekvést“, „független zafiságot“, „közös pensioikat“ —: mind-íg, míg az ellenzék a reformkérdékek körül is merev pártszempontból jár, és nem követi tetteiben az 1848 előtt szdött pártok jelszavát: a haza mindenek előtt! — a nemzet többségének nagy vere még sokszor fogja „tisztos homlokát nezbá von“-ni, látva, hogyan akadályozzák esinyes párttaktikával a haladást azok, kik yedül magukat tartják szabadelvéeknek, azért nem követik Confutsee tanácsát:

„mérésékd magad, szenvedélyeiden uralkodjék az értelem, ne tégy semmit, mit ez lybe nem hagy.“

Különben, reméljük, hogy az ellenzék lahára felhagy a gyerekes akadémikus odással, még mielőtt a nemzet kebeléből llaná: „most már elég!“ Mert ám akkor éső lesz a hibásnak mellét verni, akkorra lenne játszva a kormányképeség, kide- lven az, ki akadályozza a szükséges rem- mok létrejövételét.

Mire e soraink megjelennek, már együtt n a parlament. Bár vinné a két nagy párt izős erővel előre a reform művét; igy leg- ztosabb alapot vetnének a haza és nemzet zebb jövőjének, melyet azok is ép y forrón óhajtanak, kik maga idejében a öbb nem lehet“ jelszót hangoztaták a vé- esbeket meggyőző érv gyanánt.

Az ellenzék államférfiai ne rajongjanak y eszményi dolgokért, melyek valóságulát ak a távol-távol jövendőtől várhatjuk, s szben attól sem; mérésékeljék a minden ha- fi keblét feszítő no vagyákat, a viszonyok ggdadt meglátolásával, — és akkor:

a megingatott „erkölcsi értelem“ ismét egszilárdul; a józan „politikai elvek“ atárt szabnak a tulzásoknak; a társadalmi let „zilált“-sága megszünend, — és „sü- redés“ helyett haladni fogunk gyorsan s pspasztalni fogjuk, hogy: „az egyesülés erő; z erő élet!“

Bélyeg.

A minisztertanács, jan. 10-ken, a tör- ényhatóságok rendezésének kérdésé- el foglalkozott. A kormány február elejéig öt érvényjavaslatot fog a törvényhozás asztalára ten- i; és pedig a községekről, — a városok- ól, — a megyékről, — a fővárosi rend- rségről — és a választásról.

A határörvidéki kérdésre vonatkozólag arról tudósítják a „Ref“, hogy a megoldást illetőleg a közös hadügy- és a magyar honvéd-miniszterek egyetértének, s közelebb kielégítő eredmé- nyek várhatók. A „Reform“ reméli, hogy a magy-

kormány kell erélyel lépni fel az ügyben, s különösen a tettes ellenállásra célzó igazgatóságnak gátat vet, miután például a szláv „Zukunf“ a későbbi folytatandó harcra fenyegeti a zsernok magyarokat. Mi is osztjuk a „Ref.“ ebbeli nézetét, s arról is meg vagyunk győződve, hogy a megoldás nem történend a „N. Fr. Pr.“ ízlése szerint, mely lap nagyobb közös terheket szeretne Magyarországra vállalni, s e felett, a határ-örvidéket valami autonóm ország módjára óhajtaná ez ügyben megszavaztatni.

A megyék és községek rendezése ügyében alakított enquete befejezte előleges tanácskozásait, s ezek alapján a megyei törvényjavaslat összegezésével Horváth Lajost, a községi rendszer formulázásával Ország Sándort bízta meg, kik e munkát be is végezték; ennek folytán az enquet a munkálatokat rendezvén, mielőbb a minisztertanácshoz fogja áttenni.

A parlament jan. 14-kén tartván a szünet után első ülését, az elnök már január 10-kén megállapította a miniszterekkel a különféle beadványok, törvényjavaslatok stb. tárgyalásának sorrendjét.

Az igazságügyi miniszteriumban teljesen elkészültek az alsóbb bíróságok szervezésére vonatkozó munkálatok, az illető törvényjavaslatok legf. jóváhagyás alá terjesztettek. Ez ügyben négy törv. javaslat nyújtatik be a parlamenthez; és pedig: 1) az első folyamodású kir. törvényszékekről; 2) a békebírákról; 3) a királyi ügyészekről. Lapunk közelebbi száma a kir. törvényszékekről és a békebírákról szóló törv. javaslatokat főbb vonásaiban fogja ismertetni.

A Királyföldről azt írják a „Reform“-nak, hogy N. Szebenben „van egy párt, mely nemzeti és vallási igazságokká türekszik magának majoritást teremteni.“ Hogy ott reactionarium coteria mindig volt s van ma is, azt tudjuk; de számunk a legkonokabb ószaszok közel kijózanodására is. Vederemo.

A csik-szt.-domokos-baláni rézbánya.

I.

Erdélynek ezen egyedüli, s a mennyiben az országban legjobb rezes szelvény, felette nevezetes rézbányája, mely 1859-ik évben a mostani társulatnak birtokába jutott, jelenleg a bányatársulat és a munkások között naponta növekedő inségnek oly szomorú képet tünteti elő, hogy én hazafini kötelességemül ösmerem ezen bányának ügyét a nyilvánosság elébe hozni azon legforróbb óhajjal, vajha sikerülne ez által a társulatot oly erélyes intézkedések megtételére bírni, melyek alkalmasak lennének arra, hogy a saját társulati igazgatósága által okozta jelenlegi szomorú viszonyok megszüntessenek, és a bányának további üzeme, melynek fenntartását nemzetgazdasági, politikai és finansziális viszonyok sürögön parancsolják, a jövőre is biztosíthatassék.

Mellőzve azon számos okok végtelen sorát, melyek többnyire nem szakértő kereskedők által összeállított igazgatóság célszerűtlen eljárása következtében ezen, a természetől kincsekkel gazdagon ellátott bányát az elpusztulás legvégsőbb határára vezették: szándékom jelen soraimmal azon álláspontot, melyet a társulat szemben a dolgok illető állásával elfoglal, néhány szóval érinteni. Múlt évi június elején a helyi gondnokság

vezetését átvenvén, csakhamar tisztába voltam az iránt, hogy az üzletet oly formán, a mint az az üzleti tőke tökéletes hiányával eddig folytatott, tovább fenntartani lehetetlen. Az addig alkalmazásban volt palliatív szerek, t. i. egy váltókölcsonnek egy másik váltókölcsonnel való törlesztése, sehogyssem lehetett alkalmas arra, hogy a társulat zilált pénzbeli viszonyain segítsen.

De tekintetbe véve azon körülményt, hogy a munkásnép bére, már akkor (június 1869) 14 hónapig fizetetlen volt; hogy az élelmiszerek, szén, szállítók, naplazások, fuvarosok, favágók csak akkor fizethetők ki, ha a helyi gondnokság képes volt kész rózsarezet természetű és Brassóba szállítani, a mikor is mázsáját 40 forintjával beváltva, a rézmennyiség után járó összeget a társulati igazgatóság a bányára küldhesse ki; tekintetbe véve az általános bizalmatlanságot, hitelhiányt, és a környékbeli lakosságnál mutatkozó illenszenvet, melynek forrása azon természetes okok keresend, hogy az igazgatóság ezen talpig eszültes, szorgalmas, de szegénysége miatt a kezesete után járó fizetésére utalt székely nép iráiban adott szavát ritkán, s ekkor is csak részben váltotta be: az alóli bányanagy csakhamar azon meggyőződésre jutott, hogy azon időpont, a melyben ezen, csak mesterséges módon fenntartott üzlet keréke tökéletesen megakadni kénytelen, szelebb van, mintsem ez az illetők által, a k ezen bányatügyek vezetésébe befolytak, talán vanítottat.

Legelső és legfőbb gondja volt tehát alóltannak ezen, az egész mintegy 1000 lélekből álló munkás közönséget a legnagyobb inséggel fejegető, de a bányatügyre is — mondhatni — szedelmes befolyást gyakorló eshetőséget, a lehetőleg leggyorsabban elhárítani.

Ezen cél elérése tekintetéből alóli auzsztus elején Pestre utazott a végből, hogy ezen nyra érdekében a magas kormány pártolását egy, inden igényeket kielégíthető 400 ezer forintos költsön elérésében megnyerhesse.

A magas földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszterium, melyhez az alólirott legelőbb is fordult, méltányolván a folyamodványban felhozott indokokat, hajlandónak nyilatkozott belső törekvéseimet támogatni, ha bebizonyul, egy a társulat a kért költsön által az üzlet további folyamát fenntartani, és a pénzkölcsonzó üzletnek elegendő biztosságot nyújtani képes. Egből a m. pénzügyminiszterium közbenjárása lytán Cseh Lajos királyi bányatanácsos a társulat költségén Balánra küldetett ki, hogy ezen bányának termelési és jövedelmezési képességét, varoni és adóssági állapotát, és az eddigi üzletmódt vizsgálja meg, s vizsgálatának eredményeiről kolozsvári m. k. bányai igazgatóság utján jelentse meg.

Ezen jelentésből, bár ez a bányának életképességét kétségbevonhatlanul emelte ki, kiderült, hogy a társulat adósságai oly nagyok, hogy a rt 400 ezer költsön azon feltételeknek, a melyek alatt a m. kormány pártolását ígerte, megfelelő elégségesnek nem mutatkozott.

Legyen itt szabad röviden megemlíteni, hogy társulat azon pótfizetéseket (Zubusse), melyeket 60, 1861, 1862 és 1863-ban fizetett, 1864-ben y ugynevezett önkényes költsönre fordítván, a fizetett összegekről magának elsőbbségi követéket kiállított.

Ezen intézkedés által eltekintve attól, hogy állítása és keresztlvittele jogtalan, mert a bányatörvényekben indokolást nem talál, a bányának meg meglevő hitelle tökéletesen aláasatott, mert

midőn Ormond herceg hírt vette, hogy a anyol ezüst flotta megérkezett, s hogy az angolokkal össze ne találkozzék, a vigo-i öblöt be futtat. A rakomány, mint azt tudni vélték, különböző értékes cikkekben kivül, állott három millió sterlinget érő aranyból és ezüstből. A száklánylás lehetősége minden vizsgálódásnak véget tett; a hollandok és angolok, a tábornokok és mirálok egyhangulag támadást sürgették. A spanyolok a legegyszerűbb módon, kirakodás által elgenghették volna kincseiket; de a spanyol kekedelem alapörvénye szerint a gályáknak Cadixban és csak is Cadixban vala szabad kirakod. Még a veszély e pillanatában is vonakodott a dixi kereskedő kamara kiváltságaiból egyetlen jjszálynit engedni. A tárgy a két india tanácsa ébe került. E magas hatóság tanácskozott s egy appal többet késelemezett, mintsem kellett volna. A sekély rendszabályok tetteket a védelemre. A vigo-i öblő bejáratánál álló két omladozó torony, a gyakorlatlan parasztokból őrzetet helyeztek, egy tölgyesdarat dobtak a kikötő bejárata elé, s éhány francia hajó, melyek a gályák kíséretét képezték — állást foglalt az öblötben. Mindez nem volt elégséges. Az angol hadihajók szétörték a főrészet. Ormond és katonái rohammal foglalták el az erődöket, a francziák pedig felgyújtván hajóikat, partra menekültek. A győzők néhány millió piastert maguk közt osztottak fel, több millió a tengerbe slyedt. Midőn már a szerencsétlenség megtörtént, Madridból megjött a parancs, hogy a gályák tegyék ki rakományait a partra. Menynyi pénzt mentettek meg a spanyolok, mennyit zsákmányoltak az angolok és mennyit veszett a ten-

függő adósságát 377 ezer forintról a bányatelekönnyileg saját önmagára betáblázott 455 ezer forint elsőbbségi követvények által 832 ezer forintra emelve, egy felveendő költsönnek biztosítékot éppen nem adhatott.

A dolgok illető állása mellett az alólirott azon nézetből indulva ki, miszerint a bányatügyet beszüntetni semmi esetre nem lehet a nélkül, hogy a bányának létele ne veszélyeztessék, és a munkások között a téli zord időben keresethiány végett az inség ki ne törjön; a társulati gyűlés legrövidebb idő alatti összehívását sürögön követelte, hogy ez a kért intézkedéseket az üzletke azonnali előteremtése végett megtegye, ha pedig ez lehetséges nem volna, a esüdtömög kimondja, a esüdtömög gondnokságára bízván az üzlet további folytatása végett, a kért intézkedések megtételét.

(Folytatás a következők.)

Tordamegye decz. 13- és 14-kén tartott bizottmányi gyűléséről.

(Folytatás.)

Deczember 14-kén a bizottmányi gyűlésben a jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után főbíró M. E. a mult bizottmányi gyűlés óta a megyei állapotról kimerítő, részletes, nagy gondal szerkesztett és csinált összeállított jelentést tesz, mely köztetésével fogadtatott, a főbíró urnak az ez iránti előmerést jegyzőkönyvileg fejeztetvén ki, miután ez a gyűlés határozatához képest ugy is a „Kol. Közlöny“ ben közzé fog tétetni, erről nem írok, csak egy körülményt kénytetem mégis sajnosan megemlíteni, ugyanis kinttt e jelentésből, miszerint egy b. hittől lelékez az iskolai állapotról vonatkozólag kért adatokat kiszolgáltati megtagadta, azzal indokolva ebbeli tettét, hogy a kerületi egyházi tanács lelkészeit oda utasította, hogy hasonló tárgyban csak egyházi előjáróknak referáljanak. A közgyűlés ezen sehogyssem menthető, s valóban megbotránkozató tettet félreértésen alapultnak volt hajlandó tekinteni, s a tisztséget utasította az esperességet megtalálni, hogy a nevelés ügyének a megye-gyűlésbeni hű és pontos kimutatása érdekében, a hivatalosan bekérendő adatok jövőre nézve meg ne tagadtassanak.

Ezután jelentést tett egy korábbi gyűlésből kiküldött bizottság, hogy a Tordamegye, Aranyos-szék és Torda város hatóságai együttes közreműködésével létesítendő gazdasági egyletre nézve a nevezett hatóságok megbizottjai közmegállapodásra jutottak, az egylet megalakulására szóló szabályokat elkészítették, s remélhető mielőbb annak végleges megalakulása, miert is kéri a bizottmány, a kiküldött bizottságot megkezdett munkássága körében meghagyni; örömmel vett értesítést a bizottmány, a kiküldött bizottságok ügybizottsága és munkásságáról, melyel közgazdaszatunk emelése érdekében működik, a mivel ugy is socialis téren remélheti a kívánt sikert, a bizottságot felkéri további erélyes működésére, s utólagosan elvárja az eredményről értesítést.

Megeyi alispán Szt. G. jelenti, hogy a fejőrvár-maros-vásárhelyi vasútvonalon bejárása az illető hatóságok képviseljeivel megtörtént, s hogy minden lehető nehézségek végleg megoldvák, egy-szersmind M. Ludassal átellenben a m. gezei határon ugyan, de M. Ludas átellenében, m. ludasi indóház fog építtetni, köteles levén a megye a Maroszon át az indóházhoz vezető rövid utvonalat kiépíteni s hidat csináltatni, bár nem kis feladat a Marost áthidalni, őrvendetes tudásul vétetett, mert mezőségünk nevezetes részének nyílt meg ez által a gyors és olcsó közlekedés, egyébaránt a hidra vannak magán vállalkozók.

gerbe — e felett a tudósítások eltérők valának. Maculay kifejezésével „több millió piastert“ beérhetjük. Az angol zsákmány nagy részét elkaparították a csalárd ügynökök, kevés ezüst eljutott Angliába, hol az esemény emlékére pénzt vertek belőle.

Most egy tervvel foglalkoznak: hogyan lehetne az akkor elmerült kincset felszínre hozni. Egy vállalkozó 10 év óta tőri fejét annak kivételén. A spanyol kormány engedélyt adott neki a munkára, következő feltételek alatt: ő hordoz minden költéséget, s abból, mit találni fognak, a vállalkozó kap 1/5-ét, a spanyol kormány 1/5-ét.

E század elején Gowen ezredes, ki hirhedtté vált a sebastopoli kikötőben véghezvitt e nemü műveletekről — pontosan kiküntatta az elstlyedt hajók fekvését. Következő eredményekre jutott. Nyolcz hajó van, s ezek közül az „Amirante“ 7 1/2 tengerifonal mélységben fekszik, fedélzete 2-3 lábnyira emelkedik ki az iszap és kagyló rétegből a tenger fenekén. Nyomai látszanak rajta az égének, de az iszapban fekvő hajórészeket nem rongálta meg a fűrókagyló. A más hajókat megrották e kagylók, s kettő félig össze van éve. A fedélzeten ágyugolyók, félig összezúzott ágyutalpatok, horgonyok és vetmozsarak hevernek. Egyik hajó fedélzetén téglával kirakott hely látszik, mely valószínűleg a konyha padlatát képezte.

A buvárok előlegesen már több ízben megvizsgálták a hajókat. Könnyen felismerhető a hely, hol e hajók fekszenek, miután valamennyi kis dombot képez, melyet a tőmör testek körül az iszap és kagylók formáltak. A gálya, melyben legzadgabb rakományt sejtettek, a többi elstlyedt hajók

A megyei hatósági utak állapotáról, s a jövőbeni kiépítési s javítási szükségéről, a két alispán tüzetes előterjesztést s véleményt adván elő, ez úgy a közérdeknek megfelelőleg elhatározott.

B. S. bizottmányi tag, azon országotos kedves tudásul veendő felfedezést jelenti be, hogy a m. szengyeli határon a m. ludas — zábi postaut közvelein közelében nagy mennyiségű jó féle követ tartalmazó telepre találtak, az illető alispán és megyei mérnök megbizattak biztos tudomás szerezhetésért a helyszínre kiszállani, s vizsgáldásuk eredményét bejelenteni, ha mint hajlandó vagyunk hinni, való e tény, rendkívüli nyeresemény lesz ez a mezőségi utak kiépítésére, hol oly nagy a kőhiány.

Igen kedves tudomásul vétetett a m. kir. miniszterium elnökségének azon körrendelete, melyben tudatik, hogy az olasz kir. kormány Pesten egy főügynökséget állított fel, s hatóságaink megkeresésére segédkezésre szólítottak fel.

Valamint azon értesítés is, miszerint Vodiáner Béla bajor királyi konzul, egyzersmind a württembergi királyi főügynökségre is kinevezetett, biztos előhaladásunk csalhatatlan bizonyítványai, melyek több jogos reményeink teljesülését is biztos kilátásba helyezik.

A m. kir. pénzügyminiszterium 36,596. szám alatti körrendeletében kérdést tesz, hogy az adófelszedés körül működő szolgabírák, esküdtökek napdíj és fuvarilletéke létez-e, s a megyének ez iránt minő határozata van? minthogy e részben eddig a megye mitsem határozott, határozatilag mondatott ki, bárha nagyon mérsékelt úti átalányban részesülnek az illető tisztviselők, mindazonáltal az adókényszer behajtásánál sem fuvarbért, sem napdíjt nem hűzhatnak, sőt az adózó közönség nagyobb megkíméléteésért, miután tapasztaltatott, hogy több helytt adóhivatali közegek vezeték az adókényszer-behajtást, s a nép ezek napdíja s fuvarilletéke hordozásával is terheltetik, felírás határozatott a pénzügyminiszter ö nmlgához, az adó-behajtásnak jövőben egyenesen a közgazgatási közegekre bizása iránt.

Szintén kedves meglepetést okozott a m. kir. földmívelés, ipar- s kereskedelmi miniszteriumnak a hazai lótenyésztés érdekében intézvénye, mely szerint a hatóságok felszólították a lótenyésztés érdekében vidéki bizottságokat válaasztani, minek következtében tekintettel a megye nagy területére, a két kerületben két külön bizottság nevezetett ki. (Vége a következők.)

Tatrag, decz. 23-kán, 1869.

Adom tudokra mindeneknek, a kiknek illik: hogy ev. egyházunk három népiskoláit néhány napokkal előbb közszégeknek nyilvánította.

Ugyan e sors érte ép azon napokban a zajzoni és pürkereci szomszédalusi evang. iskolákat is.

Ma már e szerint a barczasági 10 magyar falvak közül hétben, ugymint: Bácsfalva, Krizba, Ujfalu, Pürkerecz, Zajzon, Tatrag- és Türkösben a magyar evang. felekezeti népiskolák mind községek, Hosszafalu és Csernáfalva maradtak a volt állapotban. Apácának nyilatkozata még nem tudatik.

A dolgok ily fordulata többeknek okozhatott szomorúságot. Hiában. Már megtörtént.

Tempora mutantur et nos mutabimur in illis.

A constitutionalismus felszabadította a sajtót, a felszabadult sajtó szélszaggatta a bilincseket, miket a zsarnok uralom horkolt vala reája, és megindította az ész szellemi hadjáratát.

Századokkal ezelőtt, midőn a „jus fortioris“ig terjedt vala az emberi jogok netovábbja, a bölcső-

tól nagyon távol fekszik. Monmouth angol fregátta akarta volt az öblöt kivontatni, de a zsákmányhajó szirthez csapódott s elstlyedt. A legénység, két matróz kivételével, megmentetett; de a kincs a fenékre slyedt, s „ha senki sem vette ki, ma is ott van“ a mint az ezetflaskó meséjében a vén-asszonyról mondják.

Társulat van alakulóban, mely a kincs kiemelésére szükséges költségeket összejadja, — e pillanatban az, valószínűleg már meg is alakult. Gowen ezredes nyilatkozata szerint 20 év előtt már megkísérlették az elstlyedt gályákból felszínre hozni az ezüst-rúdakat. Akkor a buvárharanggal tettek kísérletet, most buvárokat fognak lebecsátani az ismert újabb készülékekkel. Ama 20 év előtti kísérletnél két elstlyedt hajó vizsgálatára kelle szoritkozniok, s ezekkel sem értek célt. Ma már bizonyos, hogy a buvárharang nem gyakorlati eszköz, miután a harangban ülő munkások az elstlyedt tárgynak csak is felső részét vizsgálhatják, és ezt is csak harangjuk vas falain belől. Az elstlyedt hajó fedélzete alá nem mehetnek s a szakadós mélységekbe sem bocsátkozhatnak. A buváröltöny — mely a karokat és lábakat szabadon hagyja, a főt pedig a víz betöltésétől óvja, míg friss léget bocsát be s a romlott kilegézést elparologtatja — lehetővé teszi a körüljárást, ide tova mászkálást minden lynkban és zűgban, feltéve mindig azt, hogy a buvár munkás a kötelel es esőveket, melyek őt a küllelleg érintkezésben tartják, összekapcsolódni, elszakadni nem hagyja.

TÁRCZA.

Kincsás a tengerben.

A XVII. és XVIII. ik században Anglia, Franciaország és Holland valódi szenvedélyvel folytattak egymás ellen hadat. Valahányszor ez törvény, spanyolország vitaságai mindig azon spanyol gályákra vadásztak, melyek a dél amerikai bányákból aranyat és ezüstöt szállítottak Európába. E gályák három-négy fedélzetes nagy hajók valának. Spanyolország bizonyos időszakokban szokta volt azokat Peru- és Mexico partjaira küldeni, hogy ott az olvaszadákban nyert arany- és ezüst rúdakat felrakva Spanyolországba hozzák. Anson commodore azon szerencsés tengerészek közé tartozott, kik néha ily arany-hallal találkoztak s azt elfogták. E nemben legnevezetesebb eset adta elő magát a vigo-i öblötben, kevés hónappal Anna angol királynő trónra lépte előtt. Azon időben részt vett Anglia és Holland az ismert örökösödési háborúban, melyet Ausztria és a német birodalom Francia- és Spanyolország ellen folytatott. Nemcsak szárazon, de tengeren is harcoltak, minden hal után halót vetettek. Megevsén az, hogy ez időben több ezüst-hajót francia hajóserg kísért az atlanti ozeánon, az angolok és hollandok lesbe álltak. A spanyolok elérték a vigo-i öblöt, mely az atlanti partok legszelebb északi végén fekszik s Cadix-tól Portugál egész hossza által van elválasztva.

„Az angol flotta,“ írja Maculay, a portugali partok előtt állott s Angliába vala visszatér-

jében fekvő tanügy a confessioi védelme alá vonta vala magát. De az ész ma már elérte nagykorúságát, s úgy látszik, megfordul a kozzka; gyámnoi kerülnének a gyámoltak védelme alá, ha ugyancsak magukkal számoltatva, jövőjüket biztosítani akarják.

A confessio a tanügyre nézve ha eddig menhely volt: most — úgy a mint van — már akadály.

A tanügy volt szerinti állapotjához — mind a confessiot, mind a confessiolani főtényező személyeket tekintve — lassankint többféle különböző-különb érdekek szövődtek, mely érdekek ma már ellentétben állnak a kor kívánalmaival, mely ellentétek s az ezek okozta zavart eszmék rectificatioja a jelenkor egyik legnagyobb feladata.

Az idő nemcsak határozni fog. A kor reá nagyon meg van érve.

Lássuk: mit tesz most a confessio? vagy annak nevében a hierarchia.

A stabilis musa nyúgai közé szépen bevonva magát, meglepetésében magát fel nem találva s jobbra el nem határozva: protestál, hogy miért jött el a „jóra vezérlő menyinyei fény“ derülte az űk rovásukra, s még azon merészségre is veteműl, hogy a tanügyet monopoliumának lenni állítja, mi ugyancsak a népiszkolára nézve ha volt is eddig mondható, de a felsőbb tanintézetek s az azokban tanított tudományok tetteg már rég kikezdték a gyámság alól emancipálni magukat.

Anyi bizonyos, hogy minden, de minden tanszabadság ellen irányzott lépése a confessioinak, vagy inkább a hierarchianak, egy-egy új világot vet a küzdelem terére, mi a sikerhez mind közelebb-közelebb vezet.

Már szét kezdett foszlani a fátyol a népek szeméi előtt, s láthatóvá vált az, hogy a tanszabadságnak nem a confessio, hanem a hierarchia ellenesége, ő tudja miért.

A népek fejében sztrkülni kezdett a józan ész világának viradata, melyben üdvét látja. Fölismeri, hogy a tanszabadságellenes törekvésekben a confessio állított veszélyben forgása csak álaraz, a hierarchia fenntarthatása a cél.

A jelenkor jelszava: szabad verseny. E folyamatban levő verseny alól nem buvhatnak ki a confessioi se, legyenek azok protestánsok vagy nem. A vallás terén Schweiczerék és Strauszok nyomdokain ezek szállanak ki szellemi csatára; az ezek százezreket vonandnak magok után, s a verseny e nagyszerű küzdelmében csak az életképes számíthat maradandóságra; az obscurantismus bizonyosan sirtját fogja találni abban egyformán, legyen az akár hierarchia, akár confessio.

De hová is mentem? hisz a községi iskolán kezdtem vala el.

A tanszabadság — mint magában is nagy és tüdvös eszme — méltó volt, hogy általunk felkaroltassék. De reánk nézve több okok is harcolnak, miért a kedvező alkalmat — miután eddig erőnk a célért a küzdelemben hasztalan pazaroltuk — most megragadni szent kötelességünknek tekintettük.

1863-ban azt mondtam vala e lap hasábjain: hogy „Nálunk a religio nemzetiségi válaszfal.“ És voltak akkorban körülünk sokan, kik említett nyilatkozatomat zokon vették vala. Most újra ismétlem akkori nyilatkozatomat, s reményem, hogy ki csak egy kis statistikai ismerettel bír, ismerve viszonyainkat is: engem ebben megezáfolni kedve nem érezkedik.

De beszéljenek a tények. (Vége következik.)

— **A kolozsv. jót. négyzet választmányának f. hó 3-án tartott üléséről** a következő jelentést vettük: 1. A karácsoni ajándék kiosztására kiküldött bizottsmány beadja számadásos jelentését a kezére e célra a pénztárból utalványozott 60 forint felhasználásáról. Jelenti továbbá, hogy választmányi tag Sigmund Elekné eddigi nemes szokásához képest, ezáltal is 120 kényeret adott a bizottsmány kezére a szegények közt leendő kiosztás végett, s azt is kiosztotta a bizottsmány. A választmány a szegények nevében köszönettel veszi Sigmund Elekné asszonynak e szíves ajándékát. 2. A rubázati segédkezés vezetésére kiküldött bizottsmány jelenti, hogy kicsi gr. Teleki Imre részéről feles számú viseltes rubadarabok adtak be a bizottsmányhoz, szegény gyermekek közt leendő kiosztás végett. 3. Az 1869. évről szóló pénztári számadás megvizsgálására bizottsmányt nevezett ki a választmány. 4. A munkáltatás vezetésére kiküldött bizottsmány elnöke b. Józiska Lajosné beadja eddigi munkálkodásáról szóló jelentését, mely szerint azon célt, hogy kivált munka nélküli nőknek koronkint munkát adhatott, s ezáltal azokat némi keresethez juttatta, a választmány öhajításához képest sikerült elérni. A választmány az ez ügybeni további határozást akkorra halasztotta, midőn a beadott jelentés megvizsgálva ismét a választmány eleibe kerül. 5. Másodolnók b. Bánffy Albertné jelenti, hogy gr. Traun Ferencné ő nagysága 22 darab meleg fejkötőt küldött a választmányhoz a szegény nők és leányok közt leendő kiosztás végett. A választmány köszönettel fogadván e szíves adományt, általada a rubázati segédkezést intéző bizottsmányának, hogy használja fel. 6. Másodolnók b. Bánffy Albertné jelenti, hogy egy paplant készít.

vén, azt az egyet pénztára gyarapítására kisorsolta; beadja egyszersmind az e sorsolás után bejött 125 forintot. A választmány másodolnók b. Bánffy Albertnének az egyet ügyében mindig tanusított áldozó buzgalmán az újabb jelét köszönettel fogadta. 7. A választmány a jelen ülésben 6 folyamodónak egyszersmindkorra 24, hétnek havi részletekben kiadandólag 64, összesen 88 forintot utalványozott.

Kovácsi Antal.

UJDONSÁGOK.

— Királyné ő Felsége szorgalmasan szemlélte Róma nevezetességeit. A Quirinal remekműveit, úgy a Rospigliosi palotában Reni Guido híres „Aurora“ ját is megnézte. — Miután a Quirinal melleti kertet megezemlélte, a Mária-templomba ment, melynek rendkívüli gazdagsága igen megtetszett ő felségének, kit a rendház fogadott és kísért a templomba. Végül az Albanivillába ment ő felsége, mely jelenleg Torlonia herceg birtokában van. Ő felsége megnézte a II. József császárnak és az osztrák ház több hercegének emelt szobrokat, míg Visconti báró, a régiségbiztos, a classicus emlékek történetét mondá el.

(cs.) A szerdai közgyűlés meglehetősen gyéren volt látogatra. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, felolvastatott Wöndler volt polgármesternek búcsu-irata, melyben a városnak jegyüttal több rendbeli becses könyvet ajándékoz. Köszönet fog neki mondatni. Szóba jött az adótárnok fizetésének fölemelése, az ellenőri állomás rendszerezése. Ezek elfogadtattak. Több rendbeli segélyeszi és folyó ügyen kívül szönyegre került Csáthy Géza országos ügyvédnek kérelme, mely mellett ügyvédi okleveleit kihirdetés végett bemutatja. Kihirdettetett.

(cs.) Közlekedési eszközeink a Királyhágón innen, bár a vasút már átszeli is egyes vidékeinket, még mindig özönvíz előtti állapotban vannak legnagyobb részben. Annál nagyobb örömmel kell tehát üdvözölnünk minden újítást, melyet e téren észleltünk. A Biasini-féle pest-brassói gyorsútasási-intézet, mely sok áldozattal és ernyedetlen kintartással már 36 év óta a család által az útazó közönség kényelmére fennáll, a közel jövőben gyökeres átalakulásnak néz elébe, nemcsak hogy közlekedési hálózatában új pontok vétetnek fel, de az eddigi nehézkes kocsik is újakkal caerlétetnek fel. Az intézet jelenlegi tulajdonosa, február hó 1-től fogva, Kolozsvár, Gy.-Fejérvár, Nagy-Szeben és Brassó között új salon kocsikkal napontai közlekedést indít meg, még pedig úgy, hogy a gyorskocsit a fejevári vasút megérkezéséhez és elindulásához csatlakozni fognak. A kocsik indul Kolozsvárról Brassó felé naponta 2 órákor. Ugyan ily kocsik fognak közlekedni Dézs, Bethlen, Beszterce, Szucsavára és vissza, a kolozsvári vasút megnyitása után azonnal, az erdélyi és bukovinai vasút végpontjait egymással összekötve. A ki a német és franciaországi postákon valaha útazott, bizonyosan emlékezni fog azon kényelmes hat ülésű kocsikra, melybe nem préselik be az embert úgy, mint a mi kalitkáinkban. Biasini úr gyorsútasási-intézet számára ily kocsikat rendelt és azok már meg is érkeztek Bécsből. Az oly vállalkozó, ki nemcsak saját hasznát nézi, de a közönség érdekeit és kényelmét tartja szem előtt, bizony számíthat a pártfogásra, s hiszszük, hogy e reformok után Biasini úr gyorsútasási vállalatja sem fogja ennek szükségét érezni.

(cs.) A felső-szenutczában a szekérutat a nemes város felvágatta, de arról nem intézkedett, hogy újból helyreállítsák. A mostani sáros időben a kerék az agyáig vágódik be a földbe és valódi állatkínzás az, mit az ott lakók a fátördő lovakon és más marhákon észlelnek.

(cs.) Közdivásárhelyt f. hó 20-kán a honvédrokkantak menháza javára táncvigalmat rendeznek.

(cs.) Janku Pál obádi papról azt hírelték, hogy a népszámlálás ellen izgatott. Az ellene bevezetett vizsgálatból kintnt, hogy e hir felőle rossz akaratulag lett terjesztve.

(cs.) Gáál József pesti mérnök és volt honvéd, egy új romboló és gyilkoló szerzámot (ágyut) mutatott be József főherceg ő felségének, melynek 24 csöve van s mégis könnyű, hogy egy ló könnyen elbirja. Tavasszal kísérletet tesznek vele.

(cs.) A karácsoni szünidő után az országgyűlés tegnap 11 órákor tartotta első ülését.

(cs.) Ez sem rozsa. Pósten a törvényszék egy embert, 80 frt tartozásának kifizetésében marasztalt el. Ez is kapta magát és ellenfelének a 80 forintot 1 kros rézpénzben fizette le, és azt kívánta hitelezőjéről, hogy a pénzt előtte számlálja meg.

(cs.) Vadnay Károly nem fogadta el a „Corvina“ igazgatóságát.

(cs.) Szigeti József, ki az enquete egyik szakülésében magát nem igen szépen viselte és Podmanitzky által rendre utasítottat, beadta kérvényét nyugdíjaztatásra iránt; sokan azt hiszik, hogy ennek oka a megerdemelt redreitasítás lenne. Mult számunkban a „Mérget ivott“ című vigjáték szerzőjüll tévesen van Szigeti Imre nevezve, miután a vigjáték írója: Szigeti József, kiről ép most szólnunk.

— Az akademiának jövő hétfőn lesz nagy gyűlése. A „Pesti Napló“ t egy s más előkészüle-

tekről már értesítették: így a többek közt, hogy az elnökök: Eötvös és Lónyay újra meg fognak választani, s ha ez utóbbi nem fogadná el, akkor Horváth Mihályt fognák megválasztani. Mi határozottan irhatjuk, hogy Lónyay lemondása s Horváth candidaturája az elnökségre semmi alakban sem hozatott szóba: egyszersint azért, mert semmi ok sincs hinni, hogy Lónyay vissza akarna vonulni az elnökségtől, s mert Horváth Mihályt a történetbölcsészeti osztály szándékszik osztályelnökké választani, ki már nyilatkozott is baráti körben, hogy ezt elfogadja. Ez osztály jegyzője Rónay Jácint eddigi akadémiai jegyző lesz. A „Napló“ szerint a nyelvészeti osztály elnökévé Toldy van kinéve, jegyzőjévé Hunfalvy Pál; miből a „Napló“ arra von következtetést, hogy Hunfalvy le fog mondani a könyvtárnokságról s helyét Budenz fogja betölteni. Hogy az osztálytitkárság Hunfalvy lemondását a könyvtárnokságról maga után vonná: azt természetesen tartjuk; de mi épen nem öhajtuk, hogy Hunfalvy megváljon a könyvtártól, melyet oly gonddal és lelkiismerettel kezel, s mely körül annyi érdeme van, és mint tudjuk, a nyelvészek nevezetes része is így gondolkodik: kik az osztálytitkárságra Gyulai Pált kérték fel. Gyulai, mint érteztünk, el is fogja fogadni megválasztatása esetére, s mi ezt az osztályra nézve valódi nyerevénynek tartjuk. Sőt, mint halljuk, Toldy sem áll verseny társ nélkül; mellette többen Pulszky Ferenczet emlegetik. A természetudósok is mozognak az akademiában, mert az akademián kívül még tövéke nyebb életet fejtenek ki, s elnökükül Stoecket és titkárukul Szabó Józsefet emlegetik. („Bp. Köz.“)

— Lendvay Latkócziné a kolozsvári unit. főiskola ifjúságának újvi ajándokul egy saját kezével himzett gyönyörű takarót küldött, a főiskola nagytermében lévő szöszékre, e sorok kíséretében: Fogadjatok ezt oly szívélylyel, mint én fogadtam azon elfeledhetlen becses emléket, melylyel 30 éve megtisztettek. E mellett a már négy évvel ezelőtt 200 frtra emelkedett alapítványához, melynek keblit kezelés útján előálló szép jövedelme évenként könyvek vásárlására és ösztöndíjak kifizetésére fordítatik, 1861-től kezdve minden évjékor küldi a 10 frt ajándékot, a mi most sem maradt el. („Bp. Köz.“)

— Dr. Oroszbegyí Józsa számára Andrásy Rafael, moci plebánshelyettes 1 frtot o. ért. küldött be szerkesztőségünkhez. Újból is ajánljuk a nyomoréksága miatt segélyezésre szorult derék hazánkfiát t. olvasóink és a nagy közönség pártfogó figyelmébe.

— A népszámlálásról szóló jelentések minél későbbi keltük egyik másik törvényhatóság területéről, annál kimerítőbbek, de annál biztosabb adatokat is foglalnak magokban. Így Sárosmegyében jan. 3. óta fenakadás nélkül folyamatban van; Selmezbányán a legkielégítőbb sikerrel foly; Abaujmegyében akadálytalanul folyván, a czélnak megfelelő eredményt ígér; Nyitra megyében fenakadás nélkül, szintugy Köhalmoszákon, továbbá N. Várad, Bártfa, Korpona, Libetbánya, Kismarton városokban; Kassa város már befejezését is jelenti, körülbelül 23,000 népszám kiderítésével; folyamatban van azontúl Veszprém további 175 csoportjában; Zala megyében 6 ig 92 csoportban már be is fejeztették; Aradmegye összes területén; Liptó megye mind a 168 csoportjában; Biharmegye további 371 csoportjában kellő rendben foly; Szamos-Ujvárt egyik csoportból már 7-kén begyűlt, a többiben ma gyűjtik az iverket; Segesvár székben mindent 3 dikan kezdetett meg; Szász Régenben már begyűlték az iverket; Csik Szeredán be is van fejezve a számlálás; Fogaras vidéken a feltülvizsgálat is megtörtént; Beregmegye minden csoportjában és Sepsí Szt. Györgyön kellő időben megindult; Gőlniczbánya mind a 6 csoportjában pedig 7-kére a legjobb sikerrel már be is fejeztették. („Bp. Köz.“)

KÜLFÖLD.

Páris. jan. 10. A törvényhozótest mai ülésében Ollivier következőleg nyilatkozott: Az új cabinet első kötelességének tekinti, öökkel közlekedésbe lépni. Öök ismerik elveinket; mi a felmerülő összes kérdéseket loyálisan fogjuk értelmezni. Mi a kormány rudján is azok maradunk, a kik ezelőtt voltunk. A ministerium követni fogja az elvállalt művet és kintartólag fog munkálni mindaddig, míg annak programja meg leendő bizalmára; de kívánja a kamarák bizalmát is. A ministerium a majoritás iránt annak támogatásért, és az ellenzék iránt is, annak kifogásáért köszönettel leendő. Ha azonban más férfiak jntnának majoritásra, a ministerium sietni fog, azoknak adni át a gyuleket terheit. Ne uralkodjék hát sem recriminatio, sem aggodalom, mely a haladást gátolja, — mert hisz a nemzeti kormányt meg kell alakítani, hogy a franciaia democratia a haladást erőszak nélkül, és a szabadságot forradalom nélkül lássa megvalósulni.

A „Liberté“ ugy értesült, hogy a ministerek hétfőn a törvényhozótest elé törvényjavaslatot terjesztenek, melynek folytán a hadsereg létszáma 100,000 ról 75,000 re szállítatnék le.

Mint a „Times“ nek Romából távirják — a zsinat 2-ik nyilvános ülése f. hó 6-án tartatott

meg. A jelenvolt személyek száma jóval csekélyebb volt, — s az ülés kevesebb szertartással nyitattott meg mint az előbbi alkalommal. A zsinatnak a dogma-kérdésekre vonatkozó munkálatai még nem haladtak elő eléggé arra nézve, hogy bármely rendelet is kihirdetethetett volna.

Frankfurt, jan. 8. A délnémet nemzeti szabadelvűeknek Carlsruhában ma kezdődött gyűlésére különösen a württembergieket és hessenieket várják. A bajorok az országgyűlés miatt elhalasztották utjokat.

Dresda, jan. 7. Az urak háza ma a szövetségi büntető törvénykönyv ellen beadott indítványokat tárgyalta. Heize tanár a ház tetszése közt bírálja azon állami büntényekkel való bánásmódot, melyek következtében az egyes államok tartományokká és országfejedelmek alárendelt szövetségi-fejedelmekké stlyesztetnek alá, mely tényeknek Dél Németországot az éjszaki szövetségtől még inkább el kell idegenítenők.

Konstantinápoly, jan. 10. Hir szerint az egyiptomi alkirály tudatá, hogy kész a pánczélos hajókat és a fegyvereket elküldeni, és azoknak késedelmes átküldését a számadások bevéásával igazolá.

Legújabb.

Bécs, jan. 11. A képviselőház felirati bizottságának mai ülésében közli a biz. elnöke, hogy — a ministerium közlése szerint — ő Felsége rendelete folytán mindkét miniszteri párt emlékirata közzé fog tétetni. — Grocholsky enapoltási indítványa, valamint Rechbauernek azon közvetítő indítványa, hogy a felirat tárgyában való határozathozatal ezen emlékiratok közzétételéig halasztassék el — elvetettetett.

Páris, jan. 11. Odillon Barrot az ujonnan felállított decentralisatioi bizottsmány elnökévé neveztetett ki.

Páris, jan. 11. A császár szentesíté Olliviernek azon jelentését, mely Ledru Rollin szabad viszatérésének megengedését javasolta.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből. *)

Nyilatkozat.

A „Magyar Polgár“ idej 152. száma ma adatván kezembe, annak az „Erdélyi közélet“ rovatában olvasott s szándékosan csak hivatali álláson népszertülnítésére czélzó közleményére kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én az udvarhelyszéki követséget épen nem kerestem, s ha mégis arra szavazatokat kaptam, az csak a személyem iránti bizalomnak lehet kifolyása.

Midőn pedig Felső-Fejérmegyében felleptem, megválasztásom által csak a kormány-pártnak tettem szolgálatot, mert köztudat szerént itt fellépésem által az ellenzéki követjelölt megbukott. Továbbá kijelentem, hogy én eltávozásomat mindenkör az illető főkirálybíró urnak jelentettem, ki helyettesítéséről gondoskodott. Az országgyűléseni távollétem által csak képviselői kötelességemet teljesítettem; de az alatt is a törvényszékkel közlekedéseim s az által intézkedéseim mindig meg voltak, s noha az új p. prts. életbeléptetésével a pertárnok helyettesítés és több szabadságadások miatt a teendők megszapordtak vala, mégis a követség megmutatta, hogy távollétem alatt a törvényszéki ügymenet elég pontos és gyors volt, az ellátott ügydarabok száma pedig ez évben sokkal több, mint ez a mult években volt, s hogy ez valószínű tény, addig is, míg az évi kimutatások felterjesztetének, kész vagyok azokat bármikor is szakértői megvizsgálás alá boesátani. Ezen kimutatásokból kitűnik egyszersmind az is, hogy a pertári kezelés mellett is a beadványok száma a mult éveket jóval meghaladja, a régi hátralékok fel vannak dolgozva és jelenleg a törvényszéknél nincs hátralék.

Végül, ha netalan az illető tudósítónak aggodalmi lennének az iránt, hogy én távollétem alatt is fizetésemet huztam, megnyugtátni kívánom, hogy én abból a nagy hátralékban volt törvényszéki kiadványozások letisztázására díjnokokat fizettem, minek következése az, hogy jelenleg a kiadóhivatálnál semmi hátralék nincs.

Mintogy tehát — a mint fennebb is előrebocsátottam — állomásom helyéről hir nélkül el nem távoztam, távollétem ideje alatt pedig, mint országgyűlési képviselő, határozottan a kormány érdekében működtem, s az alatt a törvényszéki ügymenetben semmi fennakadás nem történt, sőt az ellátott ügydarabok száma a mult évekkkel összehasonlítva a személyzet kitüntetett szorgalma és tövékenysége által sokkal több mint a mult években volt, s fizetésemnek nagyrésztét is az általam felvett díjnokok fizetésére fordítottam: csak felémelt fölél és lelki nyugalommal nézek szembe az ellenem elrendelt feyelmi vizsgálatnak, melynek eredményében bizony hiszem azt, hogy elneim nem fogják kárörömüket találni.

Sz. Udvarhelyt, decz. 29-kén, 1869.

K. Horváth János,
id. törvényszéki elnök.

*) Az e rovatban megjelenő czikkekkért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

Válasz

a „Kolozsvári Közlöny“ 1870 dik évi 1-ső számában „egy ultramontán tordai tudósítására.“

Torda, 1870. január 2. — A legközelebb mult karácson ünnepe tartott ó tordai ref. egyházgyűlésen — Nagy Zsigmond tordamegyei alügyész — „13-dik századbeli szemtelen barbarizmust gyakorlónak mondja az egyházat, mivel néhai tekint. Koródi János úr eltemetése alkalmával nem harangoztattott.“ Az egész egyházgyűlés — egy pár egyén kivételével — gorombának, igazságtalannak állítja alügyész úr megtámadását. Jelesem az egyházi gazda gondnoka előadja, hogy egyházunkban minden szegény fizetésképtelnek ingyen harangoznak s ingyen is temetik el; a tisztességes jobb módú tagoktól, kik fizetésképesek, azon kevés egyházi bért, mely a leggazdagabbnál is 2 forintnál többre nem megyen, fölveendőnek, kifizetendőnek határozta az egyház régi időtől fogva; ha nem előbb, legalább az illető halálakor, azon egyszerű módon, hogy míg egyházi tartozását a meghaltnak ki nem fizetik, nem is harangoznak neki. Néhai tekint. Koródi János úr fizetésképes lévén, mégis egyházi-bérbátralekban maradt, meghalván, örökösei nem akarták kifizetni, hanem fizetés nélkül harangoztatták ki, az egyház ezt nem teljesíthette. Ez nem barbarizmus, hanem a mily egyszerű, oly emberséges eljárás. Alügyész úr a fennebbiekre azt mondá: harangozni kell, s ha adós maradt, be kell

perelni. — Erre azt kapta válaszul, hogy az egyház az ily perlekedést igen veszélyesnek tartja, s kevés vagyonából magát senki szeszélyeért kikopasztatni nem akarja. Ennyi és nem több a mi folyt e tárgyban az egyház gyűlésén. — Azonban, ugy látszik, vannak emberek, kik mások bérén és becsületén szoktak elődni, s ha nem csallakozom, ultramontán úr is egy azok közül, legalább kis czikke elég élénken ezt bizonyítja. *) Gegei Sámuel, ó-tordai ref. gazda-gondnok.

A „Magyar Polgár“ szerkesztője K. Papp Miklós úrnak, lapja f. évi 5 dik számában közlött „Egy nyilatkozat és felelet reá“ című czikke reám vonatkozó, saját igazát feltüntetni czélzó, ferde felfogásból eredt, rágalmakkal teljes megjegyzéseit, mint alaptalanokat és valótlanokat határozottan és annyivalinkább visszaütöttem; mi-

*) Utat nyitottunk a védelemnek, bár a nyílt bevallással ügyök még rosszabbá lett. Az egyházi bér nem fizetésének túrtgye alatt a családfeől, vagy ártatlan gyermekeiöl a temetési tisztességet megtagadni nem lehet azért is, mert 1. ellenkezik az egyházi törvényekkel, 2. a keresztény elvek szemlével és 3. a humanitás eszmével, melyek körünkben még a gonosztevéktől sem engedik elvitatanni a tisztességes temetés jogosultságát. Szerk.

vel a nagy közönség, az általa szerkesztett lap mindenik számából meggyőződést szerezhetett arról, hogy a megtörtént dolgokat mily modorban s elferdítve szokta olvasói elébe terjesztani, s erről különösen a december 17-iki közgyűlés folyamáról közreadott tudósításában foglalt elferdítésekről is, az ott jelenlevő elfogulatlan egyének tanúságot tehetnek.

Egyébiránt lelkiismeretem tiszta öntudatában — melyről a városi tisztelt közönségnek, húsz évi szolgálati időm alatt, meggyőződni alkalmam volt — a hazugság elküvetésének tényét is magamtól el- és visszatartom.

Megnyugtatóul szolgál azonban, hogy vannak emberek, kiknek piszkolódásuk többet ér dicserőletnél.

Kolozsvárt, január 14 kén, 1870.

Földes Sándor m. k. városi tanácsos.

Nyilttér. *)

NYILATKOZAT.

A „Kolozsvári Közlöny“ idei 139 dik száma nyilttéri rovatában több zágonközönségi hirdokos által hozzam intézett felszólítására ezennel nyililatkozatom, hogy én a zágoni birtokosságnak nem pénz-

*) Az e rovatban megjelenő czikkekrét csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

támoka, hanem elnöke vagyok, a közjvedelmeket, mint pénztárnok, néhai B. Henter József kezelte, kinek hagyatéka a közbirtokosságnak beadódóván, eddigelő igyekeztem a közbirtokosság követelését a hagyatékkal szembe tisztázni; azonban látván az érdekeltek aggodalmát, ezennel felkérek minden zágonközönségi birtokost, ugy néhai B. Henter József örököseit: méltóztatásnak 1870-dik évi febr. 5-én délelött 10 óraker Zagon közönségében megtartandó birtokossági gyűlésre személyesen, vagy megbízottjaik által megjelenni. Mikor is a néhai pénztárnok hagyatékaival szemben követendő további eljárás felett határozni és egy más pénztárnokot választani leheessen. Ezekből tehat kiítünik, hogy a több zágonközönségi birtokosok által hozzam intézett felszólítás irányja tévedésen alapszik. — Kelt Sz. Keresztúron, 1869. decz. 18 kán.

B. Gámerrá Gusztáv.

Távírtai tudósítás a bécsi börzéről.

Január. 13 n: 5%, Metaliques 100 frt 60.50. 5%, Nemzeti kölesön 100 frt 70.55. Kamat 60.50. 1860. Kölesön 98.40. Bankrészevény 742. Hiteletintézet részvény 267 frt 263.60. London 10 ft 100 frt. 23 1/2 kr 123.—. Ezüst 120.25. Cs. királyi arany 5.79 1/10.

Földtehermentesítési kövények: Magyar 79.—. Temesi 77.75. Erdélyi 76.—. Horv.-Slavon 83.50.

NEM HIVATALOS.

Hallatlan olcsó árak.

Fársangi czikkek!

A legcsinosabb legyezők, bouquet tartók, világszerte divatos

aczel- és talmi arany-ékszer, melyek csillámlásukban a legvalódióbb ékszerrel vetekednek;

mindenféle álarczok, legjobb illatszerek, szappanok, hajke-nőcsök, fogporok és pépek

a „nagy Bazár“ban

a legnagyobb választékban kiállítják, melyek megtekintésére tisztelettel felkéri a t. cz. n. érd. közönséget

Csapó Sándor.

Díszes kirakat.

(24) (1-7)

A legnagyobb és legolcsóbb forrás férfi-divat árukban

„BRÜNN VÁROSSÁHOZ“ Kolozsvártt

egybeköve a legtevékenyebb szabászati műhelylyel, varrógépek gyorsító alkalmazásával; szükség esetében 24 óra alatt 1 rend öltönyt elkészül.

Megrendelés útján, ugy polgári mint katonai és más egyenruhák, magyar díszöltönyök szabáyszerűleg szabatos csinnal, s a legutányosabb árak mellett készíttetnek — felelősséggel.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek; kívánatra minta kelmékel szivesen szolgálók.

A farsangi idényre tömeges megrendelések tételnek báli öltözetekre;

általában a fiatalság francia öltönyt mintákat, leginkább fekete Peruvienből, „Salon kabát“ „Jacks“ és közben ugynevezett „Frakk“, fehérés sima színt Piqué mellényt és fekete Doskinből pantalonokat használnak, melyek csinos kiállításánál rendezett szabászati műhelyemben, s azon jeles szabó mestereknél, kik rendelkezésemre állanak, a legnagyobb figyelem fordítatik.

Örömmel állapíthatom meg azon tényt, mely válatalom támogatására oly szükkeség, a t. megrendelők teljes bizalmát, mely ilyletem irányában napról napra növekedik, s ez buzdításul szolgál nekem arra, hogy én is a legnagyobb szorgalom s áldozattal iparkodjak a n. érd. közönség, s a nemes fiatalság igényeinek megfelelni.

Kizárólag férfi-divat raktárom m. dr. Pataky Dániel ur háza alatt.

Fiók raktár „női öltönyök“ a Kolozsvári hitelbank és Zalogintézet alatt.

Legujabb nyakkendők, máslik, fehér inggallér és kézelők, legfinomabb prágai kesztyük érkeztek a farsangi idényre.

Üzleti szabály 3 havi idő általam ismert, s ajánlat útjánai egyéniségeknek kötelezettség mellett.

A tavaszi idényre, a legujabb kelmék már rendelve vannak, az előlegesen beküldött gyári minták szerint a legjobb izléssel választva; melyek leginkább csikos, kozcsás és más finom mustrákban divatoznak.

Határozott árak mellett számos látogatásért esd készséges alázattal

BORZA ISTVÁN.

Az idej farsangi idényre. CZETZ JÁNOS és TÁRSA

divat BAZÁRJÁBA megérkeztek kitünő szép és nagyválasztékba báli selyem és Gázir köntös kelmék; minden színű Briliántin tarlatának és hozzá kész fodrok ékíteni. Nagyválasztékba női atlasz és szövet Topánok, finom női és férfi kesztyük.

Divatos legyezők, (fehérek) Beduinok, Pelerinok és párizsi virágok.

Kitünő jó varrógépek Teh Szinger M. newyorki gyárából.

(25)

1/1

(1-3)

Altona, 12. február 1869.

POPP J. G. urnak Bécsben.

Egy odvas fogam kövestelében használtam önnek fogomat, s mondhatom, hogy azokat igazán czélszerűnek találom. Hanem mivel még egy odvas fogam van, a melyt, minthogy már igen nagyon megvan évődve, nem lehet ölnözni, szeretném tudni, hogy az ölnözésnél használt folyadék czélsje vagy tulajdona a fogint megötni, hogy netán elforduló fájdalom esetén azt ily módon hasznáshozom. Kérem önt MARCUS MÁRTON, Breitstrasse, 34 sz. Bueendorf.

POPP J. J. G. gyak. fogorvos urnak Bécsben.

Stadt, Bognergasse 2. sz.

Tekintetes úr! Ezennel küldöm önnek a tartozó 2 frt. 10 kr. o. é. kitünő fogómatért odvas fogak ölnözésére, s kötelességem önnek jeles találmányáért hálás köszönetet mondani. Ajánlja magát tisztelettel BRANDSTETTER ANTAL Steierdorf.

Tekintetes úr! Miatán önnek odvas fogak ölnözésére való fogómat eddig nekem igen jó szolgálattal tettek, és vidékünkön jelenleg afféle nem lehet kapni, kérem önt nekem postai utánnév mellett egy dobozt (Eltűn az ismert két palackocskával) küldeni tisztelettel. CSASZLOFSKY NÁNDOR, számező.

Kapható: Kolozsvártt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. ENGEL J. és BINDER gyógyszerészek és KÁRVÁZ J. Tordán: Wolff gyógyszerész. Dézsen: Krémel Sámuel. Deván: Bosnički és Gergely. Medgyesen: Foltbert gyógyszer. Nagy-Ényedén: Oberth J. gyógyszer. M. Vádrhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt. Szász-Régenen: Traugott és Wachet. Zilahán: Weiss gyógyszer. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Igu. Kézd-Vádrhelyt: Nagy Jakab. Bössörményben: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Szinyér-Várallyán: Gerber gyógyszer. Szebenben: Sill Mih. Müller gyógyszer. Zöhre, Steiner. Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. Anken C. és társa. Károly-Fehérvártt: Wagner könyvtáros. Segesvártt: Markus Fr. Teutsch J. B. Misselbacher. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Tergovits Ed. Nussbeck, Textoria G. M. Nyir-egyháza: Bacsi B. gyógyszer. Reich, Pavlovich. Balázsalván: Fülöp és társa. N.-Almásán: Beck M. Gy.-Sz.-Miklóson: Mikó M. Sz.-Udvárhelyt: Beczási Em. Földvártt: Temmer E. Bassóban J. v. Müller, gyógyszerész.

!!! Legujabb legolcsóbb és legjobb forrás !!!

ajánlkozik FRIEDJUNG B.

férfiruha-raktára Bécsben, Margarethenstrasse Nro 48.

Nagy választéku, csak a legjobb kelmékből s a legujabb divat szeriut készült, bámulatos olcsó és tavaszi ruhadarabokkal.

Table with 4 columns: Item name, Price (frt), Item name, Price (frt). Items include: Őszi felsők (8-20), Téli daróc-kabát (7 1/2-12), gyapjú-kabát (8-15), Legfin. téli kabátok (18-40), Téli gyapot nadrág (2-3), félgyapjú (3 1/2-5), Legfin. téli gyapjú-nadrág (7-12), Téli mellények (3-7), Legfin. fekete kabát (12-25), Frakk és gérok (12-30), Legfin. fekete nadrág (6 1/2-10), mellény (3-6), Vadász-kabátok (6-20), Házi kabátok (3-10), Gamáslik (2 1/2-5), Reggeli-kabát (8-20), Daróc úti guba (12-20), Úti bundák (28-60).

Téli gyermek ruhák, paletok, felöltők igen szép vágásnak minden kor számára, bármely árban. (550) (12-12)

Nadrág- és kabátzövet-mustrák ingyen küldetnek.

Megrendelések, a legpontosabb szolgálattal biztosítása mellett, ruhádnív útján is teljesíttetnek.

A t. cz. közönség könnyebbéssge tekintetéből ruhadarabok kiválasztás végett utánnév mellett megküldetnek, s a meg nem tartott darabok ára haladék nélkül visszaszolgáltatik.

Csomagolás ingyen. — Nem czélszerű darabok visszavéttetnek.

Megrendelések 24 óra alatt teljesíttetnek, s kéretik a kabátokra nézve a testerjét, s a kar hosszát, nadrágokra nézve a láb hosszát, s a derék vastagságát, gyermek-ruhákra nézve annak korát kijelölni.

Stein János könyvkereskedésében kapható:

A „Magyar Polgár“

nagy naptára

1870-dik évre.

Szerkesztette K. PAPP MIKLÓS.

Teljes tiszti czimzár s a Királyhágon inneni vásárok pontos jegyzékével.

Ara 1 frt o. ért. Postán küldve 1 frt. 5 kr. mely vagy készpénzben beküldendő, vagy posta utánnvétel útján megrendelendő.

Erdélyi képes nagyobb naptár

1-ső ÉVFOLYAM.

A vásárok pontos jegyzékével ellátva.

Ára 40 kr. o. ért.

Gazdasági zseb-naptár

1870-re.

Szerkeszté KODOLÁNYI ANTAL. Ára 1 frt 80 kr.

Ugyan csak Stein Jánosnál kapható:

Cotilion-ordok

nagy választékban darabja 2 krtól 30 krig.

Szemere Bertalan. Utazás keleten, a világsi napok után. I. köt. 2 frt.

Janus. A pápa és az Egyetemes zsinat. 2 frt.

Laboulaye. Lengyelország első felosztása. Francziából fordította Ribáry Ferencz. 80 kr.

Gyulai Pál. Költeményei, a költő-arc-képével, rúze 2 frt. diszkötésben 3 frt.

Dumas S. A pokol torka. Regény. 2 kötet. 2 frt.

Mühlbach L. Születés és vagyon. Regény. 60 kr.

Jókai. Szerlem bolondjai. Regény. 2-dik kiadás. 4 kötet. 4 frt.

(26)

(1-1)

Hirdetmény.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esdve, kegyei s figyelmébe ajánlja magát, egy hon leány, ki Bécsben a hajfésülés és fodritásban magának tapasztalatokat s gyakorlatot szerzett; s a legdivatosabb — és izlésesebben, a lehető jutányos áron elvállal mindennemű hajfésülést. Előfizetés mellett is vállal fésülést. Lakása: Búzateza 120 ház sz. alatt.

(27)

(1-3)

Házeldási hirdetés.

Kolozsvártt bel-város óvár 255 sz. alatt erősen épült emeletes szeglet-ház, alatta 2 boltal a kis piacra nyíló, örök áron eladó. Értekezhetni nagytér Krémer és Reil ruha-üzletében.

(28)

(1-2)

Pályázat.

Biasini gyorsutazási intézete igazgató tulajdonosa a nagyváradi-kolozsvári vasúti vonal megnyitása napjától, vagy folyó évi május 1-sőjétől elkezdve Kolozsvár, Szamosújvár, Décs, Beszterce és Sucsáva között, gyorskocsi menetjeit naponta menettel megindítani szándékolván, tisztelettel felhívattunk mindazon földbirtokos urak és üzletemberek, a kik Kolozsvártt, Szamosújvártt, Décsen, Retten, Bethlenben, Somkereken, Beszterczen, a gyorskocsi vitéstét saját lovaikkal elvállalni akarnak, ebből szándékjokat 1870-dik február 15-éig Kibédy Biasini Domokossal Kolozsvártt tudatni, a hol is bővebb értesítést szóval, vagy írásban nyerhetni.

(18)

(2-5)

Jószág haszonbér.

Gyergyó Tekerőpatakon, egy falusi birtok, mely áll; 73 hold 657 öf szántóból, 112 hold 120 öf haszáló és kertből, 8 hold 309 öf legelőből, 3 hold 1520 öf erdőből, öszvesen 197 hold 1006 öf külösből, egy több lakrészekből álló kényelmes udvarházzal, mindennemű gazdasági épületekkel együtt, több évekre haszonbérbe adandó. A feltételek iránt értekezhetni Gyergyó-Szent Miklóson, ügyvéd Orel Máté urnal, vagy levél útján Züllich Istvánnal Kolozsvártt. Lakása bel-monstoruza 177-ik sz. háznál.

(15)

(3-3)

Eldő TÚZIFA Kiskapuson, a birodalmiut közelében több száz öf száraz bükfka, — bővebb értesítést vehetni Kolozsvártt bel-monstoruza Kiss ur 192 sz. háznál, Báldi Lázár urtól.

Advertisement for Stein Karoly's stock exchange office. Text includes: 'börzeüzleti irodájához', 'Comptoir für Börsengeschäfte', 'STEIN KÁROLY', 'Bécs, L. Tiefer Graben 17.' and a detailed description of the office's services and location.